

NOVINY z našej dediny

občasník pre obyvateľov Hronca

marec 2012

Veľkonočné sviatky - krátka história

Už sa blíži, už sa blíži
Veľkonočný pondelok,
Už sa vajcia obliekajú
Do farebných košieľok.
Ej, krúťte sa, kolovrátky,
Ej, krúťte sa, praslice!
Už sa vajcia obliekajú,
By z nich boli kraslice.

to je moje potešenie.
Aj kus baby,
Aby boli naši radi.

Toto vajíčko, moje srdiečko,
koho ja milujem, tomu ho darujem.
Teba ja, Janiček, teba ja milujem,
Tebe toto vajíčko, tebe darujem.

Šibi, ryby, masné ryby,
kus koláča od korbáča.
Kázal kadlec aj kadlečka,
aby dali tri vajíčka.
Jedno biele, druhé čierne,
a to tretie zafarbené,

Šibi, ryby, masné ryby,
dávaj vajcia, vymieňaj sa!
Ak mi nedáš dve vajíčka,
daj mi aspoň makovníčka.
Ešte k tomu groš,
aby bolo dosť.

VELKONOČNÉ SVIATKY

Veľkonočné sviatky patria k najstarším sviatkom vôbec. Ich základnou podstatou z dôb predkresťanských bolo víťanie jari, v prenesenom slova zmysle víťazstvo života nad smrťou.

Veľká noc je pohyblivý sviatok, pre kresťanov jeden z najvýznamnejších. Predchádza mu dlhý čas príprav, štyridsaťdňový pôst, ktorý sa dodržiava už celé stáročia. Nevzťahoval sa len na jedlo, ale na celý spôsob života. Prestali tanečné zábavy, veselé spoločenské večierky, na vidieku sa skončili priadky a páračky. V čase pôstu každá žena priadla doma sama, umlkol spev a ozývali sa len vážne pôstne pies-

ne. Muži odložili fajku a celú dobu sa nedotkli alkoholu. Zo ženského kroja zmizli pestré farby a bohato zdobené sučasti.

Predveľkonočný pôst, ktorý vystriedal obdobie vianočného hodovania a fašiangovej nestriedmosti, od základu zmenil stravovanie našich predkov. Ešte na prelome 19. a 20. storočia sa v niektorých oblastiach dôkladne vymyli hrnce, v ktorých sa varili tučné jedlá a dočasne sa vynesli na povalu. V rodinách dokonca vymenili riad, z ktorého jedli a kovové lyžice nahradili drevenými. V čase pôstu sa často mastilo len rastlinným olejom, zväčša konopným alebo ľanovým, menej už maslom.

Strava bola veľmi jednoduchá. Skladala sa

z rôznych múčnych jedál, kaší, zemiakov, strukovín, sušeného ovocia. Varili sa jednoduché polievky a omáčky, veľmi sa využívala kvasená kapusta, ktorá sa jedávala aj surová s krajcom suchého chleba (z dnešného pohľadu ideálna kombinácia pre zdravú výživu a redukčnú diétu) – nielen ako desiatu či olovrant, ale aj ako hlavné jedlo (obvyčajne večera). Dospelým sa odporúčalo celkovo obmedzovať množstvo stravy počas dňa, až večer sa zjedlo trochu kyslej kapusty alebo ovocie a chlieb. Dnes by sme to považovali za ideálne kontrastné odľahčovacie dni po vianočnom a novoročnom hodovaní.

(pokračovanie na str. 6)

Z OBSAHU ČÍSLA ❖ Z OBSAHU ČÍSLA ❖ Z OBSAHU ČÍSLA ❖ Z OBSAHU ČÍSLA ❖ Z OBSAHU ČÍSLA

OBEČNÝ ÚRAD INFORMUJE

- ❖ Zo zápisnice z riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Hronec, konaného dňa 20.3.2012 (str. 2) ❖ Záverečný účet obce Hronec za rok 2011 (str. 3) ❖ Úhrada dane z nehnuteľností a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad za rok 2012 (str. 4) ❖ Drobné oznamy (str. 6) ❖ Domy a ľudia - obchod a hostinec Vtáčnik 2 časť (str. 7)

str. 5

Predpovede meteorológov o drsnej a mrazivej zime s bohatou snehovou nádielkou sa naplnili

„Z rozprávky,
do rozprávky“

str. 5

Čo nové vo futbalovej kuchyni
pred začiatkom jarých bodov?

str. 8

Zo zápisnice z riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Hronec, konaného dňa 20.3.2012

Výročná správa obce Hronec za rok 2011- Povinnosť zostaviť výročnú správu je daná v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov .

ÚVOD

Hronec vznikol pri sútoku Čierneho Hrona, Osrblianskeho a Kamenistého potoka ako osada v chránenom kráľovskom území – poľovníckom revíri – Zvolenský les. Založil ho v roku 1357 strážca v revíri Pavel. V roku 1361 mu panovník Ľudovít I. Udelil dedičné richtárstvo. V 15. storočí bolo územie osady začlenené do chotára a pod správu dedičných richtárov susednej pastierskej obce Valaská. Súbežne bolo územie osady Hronec osídľované aj banskou kolonizáciou. Ťažba železnej rudy, výroba a spracovanie železa boli v rukách súkromných ťažiarov. V 16. storočí výroba železa začala podliehať štátnym záujmom. Územie Hronca vyčlenili z feudálneho Lupčianskeho panstva ako komorské územie. Bane a železohutnícky podnik v Hronci prevzala do svojej správy dolnorakúska cisárska komora. V 16. a 17. storočí železiareň v Hronci ako „pomocný podnik“ zabezpečovala železným náradím a výrobkami erárne bane a huty na prioritnú výrobu vzácnych mincových kovov v Banskej Bystrici, Kremnici, v Banskej Štiavnici.

V Hronci nás upútajú rozložené komorské poschodové domy- Pražský dom so zadným uzatvoreným hospodárskym dvorom, postavený okolo roku 1800 pre pruských zlievačov, výstavný Komorhof pre správcu a úradníkov miestnej železiarne- t.č. Špecializované zariadenie TEREZA, Komorský dom pri kostole.

V klasicistickom rímskokatolíckom kostole sv. Klementa postavenom v roku 1826 sú nádherné farebné vitrážové okná s biblickými výjavmi vyrobené v budapeštianskej dielni J. Pálku v roku 1913 a monumentálny oltár s banským znakom a obrazom patróna kostola. Nad miestnym námestím vyniká poschodová budova zvonice z roku 1835 so súborom štyroch historických zvonov a s muzeálnou expozíciou liatinových náhrobných krížov v prízemí.

V obci a jej okolí sa nachádza ojedinelý súbor deviatich kaplniek, postavených v rôznych historických obdobiach. Hospodárska prosperita súvisiaca s rozvinutou priemyselnou výrobou priniesla do Hronca, oproti okolitým obciam v regióne, aj vyššiu úroveň spoločenského a kultúrneho života.

Prítomnosť cudzincov v riadiacom aparáte závodov, viacjazykové prostredie, častá migrácia domácich zamestnancov do rôznych častí monarchie, podnietila tolerantnosť názorov, vzájomné rešpektovanie odlišných životných

VÝROČNÁ SPRÁVA

zvyklostí a skúseností rôznych vrstiev obyvateľov obce, kultúrnosti v obliekaní, v spoločenskom vystupovaní, v osobných záľubách i vo vzhľade obce. V období pred a po prvej svetovej vojne pokračovala spolková a kultúrna činnosť v Hronci so zvýšenou intenzitou. V roku 1887 založili v obci Maďarsko- kráľovský potravný spolok, ako priekopnícku inštitúciu aj v rámci Slovenska. Od roku 1924 pôsobil v obci unikátny spolok Čítací a spoločenský kruh na spôsob otvoreného pánskeho klubu (nazývali ho tiež Kasino). Spolok bol nadstranícky a nadkonfesionálny, s vlastnými spoločenskými priestormi, s čítárňou, knižnicou a herňou, orientovaný na formovanie spoločenského správania, organizovanie spoločenského styku na vyššej úrovni, kultúrnych podujatí, osláv, zábav, besied. Členmi klubu bola väčšina mužov obce. V roku 1921 bol v Hronci založený športový spolok pod názvom Hrončiansky atletický klub. Páštarsky oddiel bol založený v roku 1933, mal asi dvadsať aktívnych páštárov z Hronca a okolia.

Hronec je aj rodiskom olympionika Alojza Sokola (1871-1932), ktorý bol úspešný účastník 1. olympijských hier v Aténach v roku 1896, kde štartoval za Uhorsko v atletických súťažiach a obsadil „bronzové“ miesto v behu na 100 m.

Neďaleko futbalového ihriska na príľahlom svahu stála budova Streleckého spolku. Areál strelnice dopĺňal tanečný pavilón a kolkáreň. Bohatú tradíciu má aj súčasný spolok miestnych hasičov. Tak ako v minulosti, aj teraz okrem svojej prioritnej náplne, pôsobí aj v kultúrnospoločenskej oblasti pri organizovaní celooobecných podujatí.

Hronec je atraktívna obec, ktorej potenciálom do budúcnosti je využitie jej prírodných jedinečností, historických a kultúrnych tradícií. Obec Hronec má v súčasnosti 1 176 obyvateľov.

OBEČNÝ ÚRAD

Starostom obce je Bohuslav Nemky, ktorý vo funkcii pôsobí prvé volebné obdobie.

Obecné zastupiteľstvo má 9 poslancov: Igor Nemky, Ing. Vladimír Brieda, Ivan Gromus, Eva Jendrálová, Lenka Králiková, Rudolf Kvietok, Edita Morová, Lívia Petrovská, Ing. Peter Peško.

ORGANIZÁCIE OBCE

Obec má zriadenú rozpočtovú organizáciu - Materskú školu Hronec, kde je riaditeľkou pani Lenka Fačková.

STAV A VÝVOJ OBCE

Obec Hronec dosiahla schodok hospodárenia za rok 2011 vo výške 1 235 EUR.

Hospodárenie obce v roku 2011 bolo vyrovnané a stabilné. V hospodárení obce sa nenachádzajú významné neistoty ani riziká, ktoré by mohli narušiť jej stabilitu. Po ukončení roka do vypracovania výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu. Do budúcnosti obec plánuje podieľať sa na možnosti získania finančných prostriedkov z eurofondov.

PREHLAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Obec Hronec má k 31.12.2011 eviduje nesplatenú istinu z bankového úveru vo výške 87 102 EUR.

PREHLAD O POSKYTNUTÝCH ZÁRUKÁCH PODĽA JEDNOTLIVÝCH PRÍJEMCOV

Obec Hronec neposkytla k 31.12.2011 žiadne záruky.

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ VO SVOJEJ PÔSOBNOSTI

Obec Hronec nemá k 31.12.2011 zriadené žiadne príspevkové organizácie.

ÚDAJE O NÁKLADOCH A VÝNOSOCH PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI,

Obec Hronec nemá k 31.12.2011 zriadenú podnikateľskú činnosť.

K bodu č. 3

Výročná správa obce Hronec za rok 2011

Výročnú správu obce Hronec za rok 2011 predložil prítomným starosta obce p. Bohuslav Nemky

Výročná správa obce Hronec za rok 2011 tvorí prílohu tejto zápisnice

Uznesenie č. 56/2012

Obecné zastupiteľstvo v Hronci:

berie na vedomie:

Výročnú správu obce Hronec za rok 2011

Hlasovanie:

za: Ivan Gromus, Eva Jendrálová, Lenka Králiková, Rudolf Kvietok, Edita Morová, Igor Nemky, Lívia Petrovská, ing. Peter Peško, zdržal sa: 0 proti: 0

Záverečný účet obce Hronec za rok 2011

Obec dosiahla schodok hospodárenia za rok 2011 vo výške 1 235 EUR. Zostatok finančných prostriedkov na rozdelenie je 5 451 EUR.

BEŽNÝ ROZPOČET

Najvýznamnejšou časťou príjmov bežného rozpočtu tvoril podiel na dani z príjmov fyzických osôb, ako aj miestne dane a poplatok za komunálny odpad. Zvyšnú časť tvorili správne poplatky, poplatky za služby, stravné ako aj príjem MŠ. Z cudzích prostriedkov obec dostala finančné prostriedky na financovanie preneseného výkonu štátnej správy a príspevok na aktivačné práce. Celkové bežné príjmy vrátane príjmov materskej školy za rok 2011 tvorili výšku 450 377 EUR.

Z hľadiska výdavkov bežného rozpočtu boli získané prostriedky použité prevažne na zabezpečenie chodu obce, požiarnej ochrany, verejného osvetlenia, kultúry, športu, piety a hmotnej núdze. Celkové bežné výdavky vrátane výdavkov materskej školy za rok 2011 predstavovali výšku 437 509 EUR.

Kapitálový rozpočet

Príjmy kapitálového rozpočtu predstavovali predaj pozemkov. Celkové kapitálové príjmy za rok 2011 boli vo výške 701 EUR.

Výdavky kapitálového rozpočtu zahrňovali rekonštrukciu obecného majetku. Celkové kapitálové výdavky za rok 2011 predstavovali výšku 14 804 EUR.

Rozpočet finančných operácií

V príjmoch rozpočtu finančných operácií sa prejavil prevod zostatku finančných prostriedkov z roku 2010. Celkové príjmy finančných operácií za rok 2011 predstavovali výšku 11 134 EUR.

Výdavky finančných operácií pozostávali zo splácania úveru. Celkové výdavky finančných operácií za rok 2011 boli 7 678 EUR.

Organizácie obce

Obec má zriadenú rozpočtovú organizáciu - Materskú školu Hronec, kde je riaditeľkou pani Lenka Fačková.

PREHLAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Obec Hronec má k 31.12.2011 eviduje nesplatenú istinu z bankového úveru vo výške 87 102 EUR.

PREHLAD O POSKYTNUTÝCH ZÁRUKÁCH PODĽA JEDNOTLIVÝCH PRÍJEMCOV

Obec Hronec neposkytla k 31.12.2011 žiadne záruky.

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ VO SVOJEJ PÔSOBNOSTI

Obec Hronec nemá k 31.12.2011 zriadené žiadne príspevkové organizácie.

ÚDAJE O NÁKLADOCH A VÝNOSOCH PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI,

Obec Hronec nemá k 31.12.2011 zriadenú podnikateľskú činnosť.

Záverečný účet obce Hronec za rok 2011 (v EUR)

Bežné príjmy	448 804
Bežné výdavky	381 883
Bežné príjmy rozpočtovej organizácie	1 573
Bežné výdavky rozpočtovej organizácie	55 626
Prebytok bežného rozpočtu	12 868
Kapitálové príjmy	701
Kapitálové výdavky	14 804
Prebytok/schodok kapitálového rozpočtu	-14 103
Prebytok/schodok rozpočtu spolu	-1 235
Príjmy finančných operácií	11 134
Výdavky finančných operácií	7 678
Hospodárenie z finančných operácií	3 456
Výsledok rozpočtového hospodárenia obce	2 221
Finančný prebytok na rozdelenie	5 451
Finančné usporiadanie rozpočtového hospodárenia	
Prebytok bežného rozpočtu	12 868
- financovanie kapitálových výdavkov	-14 103
Rozpočet finančných operácií	3 456

UZNESENIE Č. 57/2012

Obecné zastupiteľstvo v Hronci:

berie na vedomie:

stanovisko hlavnej kontrolórky obce k Záverečnému účtu obce Hronec za rok 2011

schvaľuje:

Záverečný účet obce Hronec za rok 2011 bez výhrad

Hlasovanie:

za: Ivan Gromus, Eva Jendrálová, Lenka Králiková, Rudolf Kvietok, Edita Morová, Igor Nemky, Livia Petrovská, ing. Peter Peťko,
 zdržal sa: 0 proti: 0

Rôzne

a/ informácia - výstavba altánku v športovom areáli - zakúpený bol stavebný materiál potrebný na uvedenú stavbu, vypracovaný bol projekt, podľa ktorého bude stavba realizovaná.

Poukázané boli finančné prostriedky od nájomcu - Lesy SR Čierny Balog. Už v minulom roku poslanci Obecného zastupiteľstva súhlasili, že v prípade poskytnutia finančných prostriedkov budú tieto využité na stavbu altánku

b/ informácia - oprava výtlkov na štátnej ceste - na základe informácie zástupcu BBRSC Lučatín - p. Flašku - cesta bude prednostne opravená
 c/ informácia - pracovné stretnutie predsedu KOVP, starostu obce, zástupcu ObÚ OVVS Brezno a riaditeľa OO PZ Podbrezová - upresnenie postupov pri riešení rôznych priestupkov v obci, kompetencie obce
 Majiteľom reštauračných zariadení boli doručené upozornenia na dodržiavanie otváracích a zatváracích hodín a upozornenie na dodržiavanie ustanovení zákona o boji proti alkoholizmu

d/informácia - mimoriadna situácia v obci - 28.1.2012 - intenzívne mrazy následkom ktorých dochádzalo k vytváraniu vnútro vodných ľadov, vyhlásený bol 2.stupeň povodňovej aktivity. V pohotovosti boli členovia OHZ Hronec denne do 16.2.2012 v počte od 5-12. Použitá bola ťažká technika UDS a mechanizmus SVP š.p. Povodie Hrona

e/informácia o činnosti združenia EKOLÓG - rozmiestnené boli v obci kontajnery na separovaný odpad. Celková hodnota poskytnutá obci formou 1100 l kontajnerov a veľko -kapacitných kontajnerov je cca 14 000 EUR

f/informácia - zaslaná bola žiadosť na BBSK o poskytnutie dotácie na zabezpečenie rôznych projektov, ktoré sú plánované v obci. Obci Hronec bola poskytnutá dotácia na podujatie - Deň matiek - 550 EUR a Prehliadka speváckych zborov seniorov - 250 EUR

g/informácia - zaslaná bola žiadosť na MF SR o poskytnutie finančného príspevku na rekonštrukciu elektro kotolne. V minulom roku bola naša žiadosť zamietnutá

h/informácia - organizovanie aktivačnej činnosti a menších obecných služieb - podmienky zaradenia na AČ sú jednoznačne dané, UoZ, ktorí už aktivačnú činnosť

vykonávali 2 x, nemôžu byť ďalej na tieto práce zaradení. Obec využíva ustanovenia zákona č. 369/1990 zb. z. o obecnom zriadení a potrebné práce na úprave verejných priestranstiev a pri likvidácii komunálneho odpadu zabezpečuje prostredníctvom menších obecných služieb

i/informácia - 3.4.2012 budú žiaci ZŠ Valaská upratovať obec v rámci projektu - Vyčistíme si našu obec

j/informácia - ČOV a kanalizácia obce - v súčasnej dobe je vypracovaná PD pre stavebné povolenie, dokumentácia je kompletná, je možné požiadať o finančný príspevok z euro fondov

Oznamy obecného úradu

Úhrada dane z nehnuteľností a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad za rok 2012

INFORMÁCIA

Obec Hronec, ako správca daní a miestnych poplatkov oznamuje občanom, ktorým k 1.01.2012 v zmysle VZN obce Hronec číslo 5/2010 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a Dodatku č. 1 k VZN č. 5/2010 vznikol nárok na úľavu z daní z nehnuteľností a z poplatku za komunálny odpad, že tieto úľavy sú v tomto kalendárnom roku zohľadnené priamo v príslušnom rozhodnutí. (Rozhodnutie daní z nehnuteľností a Rozhodnutie miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.)

UPOZORNENIE

Obec Hronec, ako správca daní za psa upozorňuje občanov, že v zmysle zákona číslo 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a VZN obce Hronec č. 5/2010 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a Dodatku č. 1 k VZN č. 5/2010 bolo do 31.januára 2012 potrebné zaplatiť daň za psa.

Žiadame občanov, ktorí daň za psa k dnešnému dňu neuhradili, aby si svoju povinnosť bezodkladne splnili. Platbu je možné uhradiť v hotovosti do pokladne obce, alebo na účet správcu dane číslo: 2001473001/5600, vedený v pobočke banky Prima banka Slovensko, a. s., Brezno, konštantný symbol: 1144.

INFORMÁCIA O POSKYTNUTÍ JEDNORÁZOVEJ FINANČNEJ VÝPOMOCI - OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO OBCE HRONEC

Uznesením č. 51/2011 zo dňa 21.12.2011 schválilo VZN obce Hronec č. 3/2011 o poskytovaní jednorazových finančných výpomocí z rozpočtu obce Hronec.

1. jednorazová finančná výpomoc sa poskytuje občanom s trvalým pobytom v obci Hronec

a to:

a/ dôchodcom, ktorí ku dňu 1. 1. 2012 dosiahli vek 65 rokov

b/ občanom s ťažkým zdravotným postihnutím (držiteľovi preukazu ZŤP)

Jednorazový finančný príspevok bude poskytnutý občanovi v zmysle odst. 1 písm. a/b/, len v prípade, že tento občan nemá evidované podľžnosti voči obci Hronec

2. Jednorazová finančná výpomoc sa poskytuje z účelom:

a/ zníženia nákladov na doplatky za lieky alebo iné individuálne rozhodnutie

3. Nárok na poskytnutie peňažnej poukážky podľa bodu 1, písm. b), musí žiadateľ preukázať hodnovernými dokladmi.

Jednorazová finančná výpomoc sa poskytuje občanovi raz do roka

2. Výška jednorazovej finančnej výpomoci za kalendárny rok je:

a/ poukážka ako forma na doplatky za lieky alebo poukážka na nákup v predajni potravín COOP Jednota v Hronci - 15 EUR/osoba.

ZBER OBNOSENÉHO A NEPOTREBNÉHO ŠATSTVA

Vážení spoluobčania, zapojte sa do zberu obnoseného a nepotrebného šatstva, ktorý sa bude konať v obci Hronec v priestoroch Obecného úradu v dňoch od 10.04. (utorok) do 13.04. (piatok) počas úradných hodín OÚ.

Veci je potrebné zabalíť do igelit. vreca alebo iného vhodného obalu tak, aby nedošlo k znehodnoteniu pri prevoze.

ZBIERA SA: dámske, pánske, detské letné a zimné oblečenie, posteľné obliečky, uteráky, záclony, závesy, prestieradlá, metrový textil, deky, tkané koberce, periny, hlavnice.

Nezáleží na tom, či je to posledná móda alebo už majú veci možno i desiatky rokov. Veci môžu byť aj mierne znečistené, nie však úplne špinavé.

Prosíme občanov aby posteľné prádlo, uteráky a utierky zabalili osobitne a označili. NEZBIERA SA: hračky, obuv, domáce potreby, matrace, koberce (okrem tkaných) a veľmi znečistené veci.

Nepotrebným, obnoseným šatstvom a textíliami môžete pomôcť ľuďom, ktorí ho môžu potrebovať.

V neposlednom rade takouto likvidáciou pre Vás nepotrebného textilu šetríte aj životné prostredie.

! Zber obnoseného šatstva !

Predpovede meteorológov o drsnej a mrazivej zime s bohatou snehovou nádielkou sa naplnili

Počasie nás poriadne skúšalo, keď sneh zaspával miestne komunikácie a pluhovať sme museli aj 12 hodín bez prestávky. Celú situáciu sme zvládli a naše miestne komunikácie boli prejazdne. Oddychovať sme ale nestihli ani chvíľku, nakoľko z dôvodu silných nárazových vetrov boli na štátnej ceste v smere do Kamenistej polámané stromy, ktoré bránili prejazdu po tejto ceste. Polámané stromy a konáre sme ihneď odstraňovali.

Najviac úsilia a práce sme museli odvieť v období od 28. januára 2012 do 14. februára 2012, keď v dôsledku dlhotrvajúcich nízkych teplôt a silných mrazov od 28. januára došlo na potoku Osrblianka a ústia Čierneho Hrona k vytváraniu vnútro vodných ľadov a zamŕzaniu vody v účinnom prietokovom profile, čím vznikalo nebezpečenstvo vybreženia vodného toku a k ohrozeniu majetku obyvateľov.

Členovia Obecného hasičského zboru našej obce operatívne vykonávali práce na sprietročenie potoka Osrblianka.

2. februára 2012 som o 8,10 hod. zvolal Povodňovú komisiu obce Hronec, prizval som zástupcu Slovenského vodohospodárkeho podniku š.p. - Povodie Hrona - ing. Schona a člena Obvodnej povodňovej komisie v Brezne. Na základe fyzickej obhliadky vodných tokov Osrblianka a Čierny Hron Povodňová komisia konštatovala, že je nutné vyhlásiť II. Stupeň povodňovej aktivity na území obce Hronec s účinnosťou od 2.2.2012 od 8,35 hod. V rámci zabezpečovacích prác pre ochranu

občanov a majetku členovia OHZ vykonávali ručné presekávanie ľadov pomocou tzv. štilov na vodnom toku Osrblianka a Čierny Hron na Strednej a Mlynskej ulici.

Za pomoci mechanizmu UDS, ktorý poskytol podnik LESY SR š.p. OZ Čierny Balog boli presekané ľady na sútoku vodných tokov. Ľady boli následne vykladané na breh aby sa uvoľnil prietok. Zabezpečovacie práce boli vykonávané do 14.2.2012, kedy došlo k zmierneniu mrazov a II. stupeň povodňovej aktivity bol odvolaný.

Počas týchto kritických dní teda od 28.1.2012 do 14.2.2012 zabezpečovacie práce prevádzali denne členovia Obecného hasičského zboru našej obce v počte 5 až 12 ľudí. Ťažký mechanizmus - UDS pracoval na tokoch v našej obci 2 krát a mechanizmus SCHAEFF poskytnutý SVP š.p. Povodie Hrona Banská Bystrica bol tiež na zásah použitý 2 krát.

Do zabezpečovacích prác v dopoludňajších hodinách boli zapojení aj 4 zamestnanci podniku SVP š.p. Povodie Hrona Banská Bystrica. Stavby vodných hladín boli neustále monitorované.

O celkovej povodňovej situácii v obci Hronec za obdobie od 2.2.2012 do 14.2.2012 bola vypracovaná v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. O ochrane pred povodňami, súhrnná správa. **Touto cestou chcem úprimne poďakovať všetkým členom Obecného hasičského zboru našej obce za obetavú a náročnú prácu, ktorú odvedli v tomto, pre nás všetkých, náročnom období. Opäť sa potvrdilo, že naši dobrovoľní hasiči neodmietnu poskytnúť pomocnú ruku a k svojmu poslaniu - pomáhať druhým prístupujú s maximálnou zodpovednosťou a bez nároku na odmenu.**

Bohuslav Nemky, starosta obce Hronec

„Z rozprávky, do rozprávky“

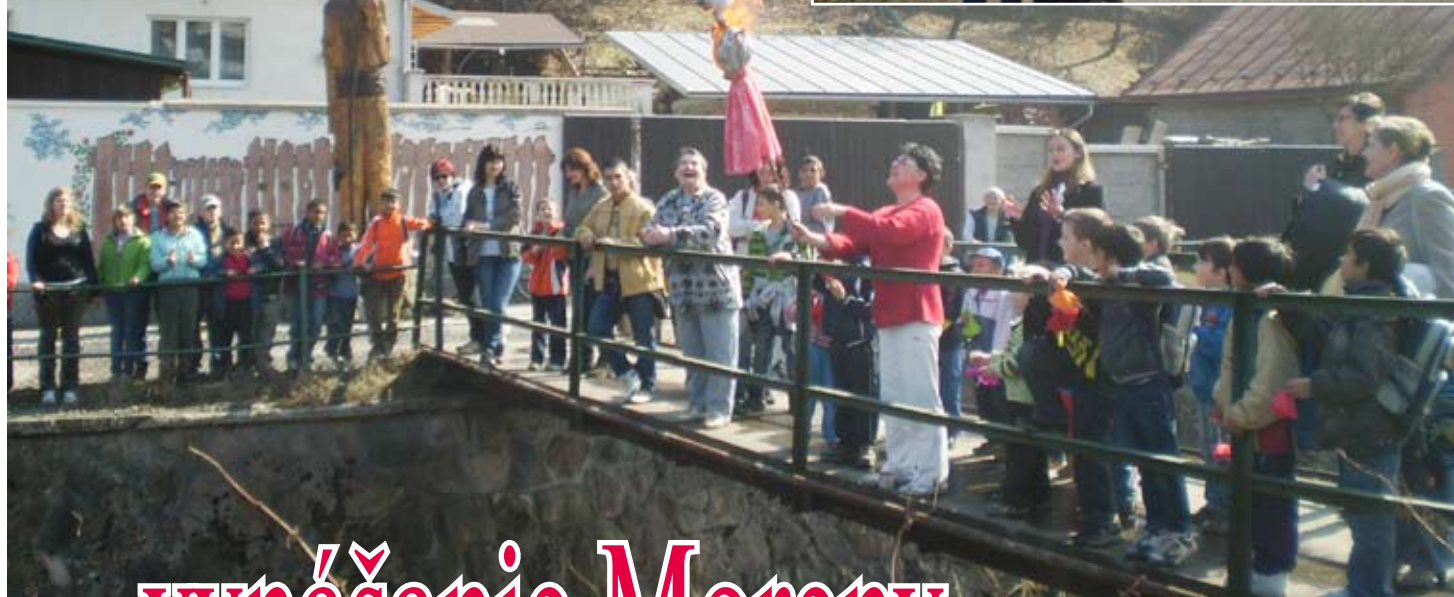
29. januára 2012 sa v našom kultúrnom dome stretli rozprávkové postavičky na tradičnom fašiangovom karnevale.

Na úvod všetkých privítal pan starosta a pani riaditeľka Materskej školy v Hronci. Karneval začal rozprávkou „Perníková chalúpka“ ale tak trochu netradičnou. V tejto rozprávke vystupovali rôzne bytosti, ktoré mali deti uhádnuť.

Zábava pokračovala pri dobrej hudbe, sladkej odmene a samozrejme nechýbali tradičné pampúšky, ktoré s láskou pre deti pripravili tety z Jednoty dôchodcov.

Vítanie jari

- vynášanie Moreny

V piatok 23.3.2012 si deti z Materskej školy v našej obci pripravili pásmo básničiek, pesničiek a riekaniek, ktorými privítali jar v našej obci.

„Morena, Morena, kde si prebývala“? Za krásneho slnečného počasia sme touto piesňou spoločne vyniesli zimu a privolali jar.

Spomienkové oslavy oslobodenia obce Hronec

6. marca 2012 sme si spomienkovými oslavami pripomenuli 67. výročie oslobodenia obce Hronec. Slávnostným príhovorom pozdravil prítomných predseda ZO SZPB v Hronci a zároveň starosta obce p. Bohuslav Nemky. Milým kultúrnym programom potešila Peťka Ridzoňová a Matúško Badinka z Materskej školy v Hronci, žiačka ZUŠ v Brezne Paťka Kučeráková a spevácky zbor Jednoty dôchodcov v Hronci.

Veľkonočné sviatky – krátka história

(pokračovanie z 1. strany)

V období pôstu nebolo dovolené jesť mäso, a to ani v nedeľu. Niektorí sa dokonca zriekali i mlieka, syrov a vajec – teda potravín, ktoré pochádzali z teplokrvných zvierat. Dodržiavanie pôstu sa postupne zmierňovalo.

K pôstnemu obdobiu patria aj typické jedlá. Vyskytujú sa najmä na pôstne nedele, ktoré sú štyri a o týždeň po nich nasleduje Smrtná nedeľa, keď dievčatá vynášajú smrtku – symbol zimy. Nasleduje Kvetná nedeľa, keď sa svätia ratolesti, väčšinou z vŕby, rakyty. V niektorých krajinách v tento deň ženy nepiekli z múky, aby „nezapiekli“ kvety ovocných stromov.

Pôst sa končí Zeleným štvrtkom. Dodržiavala sa však až do Bielej soboty, keď večer po slávnosti Vzkriesenia Krista z mŕtvych sa po dlhom čase objaví na stole mäsité jedlo.

Na Zelený štvrtok sa obyčajne pekli tzv. judáše z kysnutého cesta. Tvarom mali pripomínať stočený povraz, na ktorom sa obesil zradný biblický Judáš. Podoby pečiva boli rôzne, ale často sa na vrch pridával med – podobne ako na Vianoce k oblátkam. Med sa odpradávnica cenil ako pochúťka i liek. Na Zelený štvrtok sa malo jesť vždy niečo zelené, aby bol človek zdravý, či to už bola polievka z jarných bylín, špenát, alebo hlávkový šalát.

Tradičným veľkonočným jedlom je mazanec. Sú o ňom správy už od 14. a 15. storočia. Ešte v 18. storočí ho plnili tvarohom, rozmiešaný tvaroh bol totiž u Slovanov obradným jedlom, rovnako ako zvyk jesť vajíčka, považované za symbol nového života a plodnosti. Na Veľkú noc sa často jedli uvarené, no nezriedka sa z nich pripravovali aj rôzne obradové jedlá. Najznámejšia bola praženica, jaječnica, pančúch alebo jedlom z vajec, z údeného mäsa a žemlí, tzv. baba, plnina, kurka, stratené kura a pod. V oblasti východného Slovenska je dodnes rozšírené tradičné obradové jedlo nazývané žolta hrudka alebo sirek, ktoré sa robí z vajec a mlieka. Sirek sa podáva na Veľkonočnú nedeľu všetkým členom rodiny

a na Veľkonočný pondelok sa ním ponúkajú mladenci, ktorí chodia polievať. Vajíčka dodnes dostávajú chlapci aj muži za šibačku a polievačku. Časom sa z jedla stal darček lásky, tradícia, ba aj predmet do zbierky.

Na väčšine nášho územia je neodmysliteľnou súčasťou veľkonočných jedál obradový koláč. Na východnom Slovensku sa prepravoval predovšetkým okrúhly koláč pod názvom paska. Pôvod má v starom rituálnom pečive, ktoré sa k nám i k susedným národom rozšírilo prostredníctvom kresťanstva. Okrúhly tvar pasky symbolizoval slnko, nový život, snahu o zabezpečenie dobrej úrody. Na strednom a západnom Slovensku majú koláče rôzny tvar, prevládajú podlhovasté závin. V týchto oblastiach sú zaužívané hlavne názvy baba, calta, mrvaň.

Po dlhotrvajúcom pôste boli žiadanou zmenou v jedálnom lístku i mäsité jedlá, k veľkej starej tradícii u nás patrí pečenie jahňata alebo kozlaťa. Na dedinách sa však najviac jedla šunka (šoudra) a klobásky zo zásob po zabijacke. Niekedy sa mäso na Veľkonočnú nedeľu nahrádzalo mliečnymi výrobkami, napríklad tvarohom, syrom, oštiepkami. Veľkonočné jedlá dopĺňala pálenka a víno.

K prastarým veľkonočným pokrmom patrili baranček. Pretože si každý nemohol dovoliť skutočného barančeka, nahrádzal sa barančekom upečeným z kysnutého alebo treného cesta. Hotový baranček sa zdobí cukrom, jarnou zelenou vetvičkou a mašličkou či spiežovcami. Barančekom sa zdobí okno alebo stôl s farebnými kraslicami, v poslednom období sa pridáva aj trávica z rýchlého obilia.

*K radu ďalších vinšovníkov
aj ja podľa dobrých zvykov
pripojiť sa chcem - keď nie inšie -
aspoň skromné vinše:*

*Pekné sviatky, dobrú zhodu,
ženám čerstvú, sviežu vodu,
mužom tiež nech sladko je,
nech si prídu na svoje.*

14. hasičský bál v Hronci

18. februára 2012 patrili priestory kultúrneho domu v našej obci členom DHZ Hronec ale aj sympatizantom, ktorí si už tradične nenechajú utiecť „Hasičský bál“. Všetkým zainteresovaným usporiadateľom, sa nechce veriť že v tomto roku sme už organizovali 14. ročník. Každoročne v dobrej nálade, zábave a pri dobrej hudbe strávime spolu príjemné chvíle. Bohatá bola aj tohtoročná tombola a záujem o tombolové lístky bol veľký.

Už teraz sa tešíme na jubilejný 15. ročník tradičného „Hasičského bálu“ a všetci veríme, že bude nezabudnuteľný a jedinečný.

Podakovanie voličom

Predčasné parlamentné voľby máme úspešne za sebou a občania našej obce svojou účasťou na nich znova, tak ako veľakrát predtým, dokázali svoju uvedomelosť a vôľu ovplyvniť dianie v našej krajine. Patrí im za to vďaka a uznanie. Za stranu SMER-sociálna demokracia chcem vyjadriť osobitné poďakovanie všetkým, ktorí odovzdali vo voľbách svoj hlas práve našim kandidátom.

*Verím, že svoju voľbu neolutujú
Igor Nemky, vedúci klubu SMER sociál-
na demokracia v Hronci*

Pozvánka

Pozývame Vás na 2. ročník akcie
Vyčistíme si obec, ktorá sa uskutoční dňa
3. 4. 2012.

Stretneme sa o 11:00 pred OÚ v Hronci.
Prineste si pracovný odev, rukavice
a dobrú náladu na zdolanie hory
odpadkov, ktoré sa povalujú po našej obci.
Ďakujeme Vám za účasť a pomoc.

23. 3. 2012, ZŠ Valaská

PRIPRAVUJEME PRE VÁS

28.4.2012 od 18,00 hod. „Stavanie mája“ - na Námestí 6. marca - kultúrne podujatie, ktoré bude v prípade priaznivého počasia pokračovať veselicoú po holým nebom. Pre všetkých bude pripravené malé občerstvenie.

12.5.2012 - „Deň matiek“ - kultúrny program, v ktorom vystúpia deti z Materskej školy v Hronci, žiaci ZUŠ vo Valaskej a známy slovenský spevák, protagonista populárnej hudobnej relácie „Kaviareň Slávia“ - Peter Stašák,

20.5.2012 - „Memoriál Júliusa Pauloviča“ - súťaž hasičských družstiev v požiarom útoku

2.6.2012 - Medzinárodný deň detí

SLÁVA HRONČIANSKEHO KASÍNA

Čítací a spoločenský kruh v Hronci bol kultúrny spolok miestnej honorácie, akýsi pánsky klub. Členmi boli predovšetkým vedúci úradníci a pracovníci fabriky, obce, lesnej správy, fary, učitelia, vedúci funkcionári spolkov a pod. Spolok mal ale širšiu základňu, bol otvorený všetkým, „ktorí sa chceli a vedeli na úrovni spoločensky správať“ – bez rozdielu spoločenského postavenia. Dokladom početnosti členstva je tablo tohto spolku z roku 1927, ktoré môžeme vidieť na chodbe obecného úradu.

Členovia Kasína sa spoločensky angažovali, aktívne vystupovali a organizovali kultúrno-spoločenský život v obci. V hlavnej sále v Kasíne pri príležitosti jubilej významných občanov či vzácných návštev prebiehali honosné bankety. Pamätný bol napríklad banket pri príležitosti obnovenia Miestneho odboru Matice slovenskej 17. júna 1928 za prítomnosti jej správcu „baľka“ Jozefa Škulťetyho. Ten k Hrončanom, zhromaždeným na námestí, prehovoril z otvoreného okna. Z tohto banketu poslali pozdravné telegramy prezidentovi Masarykovi a ministrom Hodžovi do Prahy a tí na ne odpovedali. Pri príležitosti 70.-tych narodenín dekana Ignáca Luckého, predsedu Kresťanského potravného družstva 23. januára 1938 bol v Kasíne banket pre 200 osôb – hostia stolovali v piatich miestnostiach a slávnostné prihovory sa hovorili do mikrofónu! Ozvučenie vtedy bola naozaj ojedinelá vec. Pri takýchto príležitostiach zvykol spievať aj populárny hrončiansky mužský spevácky zbor, ktorý nacvičoval učiteľ a organista Karol Lacko.

V hlavnej sále prebiehali tiež slávnostné schôdze, nácviky divadiel, tanečné i iné kurzy, humanitárne akcie. Miestni hasiči a športovci (HAC) tu organizovali fašiangové maškarné plesy či silvestrovské zábavy. Na nich panovala „mestská kultúra“. Panie a slečny z Hronca predvádzali tu šaty podľa najnovšej módy, zneli populárne hudobné šlágre, bežali veselé estrádne čísla, kabaretné výstupy. V ďalších miestnostiach Kasína bola knižnica a čítareň s časopismi, miestnosť s biliardom a pre kartárov. Vo veľkej miere sa tu hrávali rôzne kartové hry – napríklad dnes už málo hrané taroky. Návštevníkov Kasína obslúžili z pohostinských zariadení na prízemí. Pamätníci spomínajú, že do Kasína – ku „konkurencii“ si prichádzal zahrať karty aj starý pán Pinkus Windholz, ale hral vždy len do určitej sumy, potom nekompromisne odišiel. Niektorí starí mládenci trávili v Kasíne celé dni. Čítací a spoločenský kruh udával v obci „spoločenský tón“, kultivovanosť, presadzoval, spoločenskú a náboženskú tolerant-

Domy a ľudia

Obchod a hostinec Vtáčnik (2. časť)

nosť, zaslúžil sa o nadštandardnú kultúrnu atmosféru Hronca a tiež o sociálne ctenie s chudobnejšími.

Čítací a spoločenský kruh v Hronci zanikol spolu s rozpadom Československej republiky. Hrončania sa rýchlo prispôbili novej spoločenskej situácii v štáte a celý tento spolok na valnom zhromaždení 12. februára 1939 so svojou činnosťou, so všetkými členmi a majetkom dobrovoľne vplynul do miestneho odboru Matice slovenskej.

Priestory Kresťanského potravného družstva využívali i ďalšie spolky. V bytovej časti malo svoju miestnosť Úverné družstvo – miestna sporiteľňa. V zadnej časti budovy boli klubové miestnosti Hrončianskeho atletického klubu (HAC). „Vyhrali sme, vyhrali“ – kričal chlapec, vytrhol na futbalovom ihrisku rohový zástavku a utekal s ňou na námestie do Kasína, do klubovne HAC-u. O chvíľu tam prišli za ním aj futbalisti a fanúšikovia, aby spolu oslávili vyhratý zápas.

Kvôli objektívnosti treba ale povedať, že Kresťanský potravný spolok (družstvo) so svojimi hospodársko-kultúrnymi aktivitami a „farským“ vedením malo v Hronci aj svoju protiváhu. Politické myslenie obyvateľov bolo polarizované, ale našťastie sa navzájom vedeli rešpektovať. Na opačnej strane stáli mladšie, dobrodružnejšie a odbojnejšie povahy – ľavicovo orientovaní Hrončania. Tí mali svoj „hlavný stan“ v hostinci u Púčikov na Mlynskej ulici. Tam bola na hrončianske pomery aj veľká sála s javiskom, neskôr tu fungovalo aj kino. Celooobecné oslavy a akadémie, divadelné predstavenia, ale aj politické zhromaždenia sa odohrávali práve tam. Ale to je už ďalšia veľmi zaujímavá téma.

Objekty, ktoré opisujeme boli v čase druhej svetovej vojny i svedkom tragickej udalosti. 27. októbra 1944 po potlačení Povstania

vojaci fašistickej okupačnej armády zastrelili pri stene Kasína, vedľa dverí do bodegy troch povstalcov, ktorí prišli z Čierneho Balogu na mašinke na námestie nešťastnou náhodou rovno pred ich pušky.

OD ROKU 1948 AŽ DODNES

Kresťanský potravný spolok v Hronci fungoval do začiatku komunistickej éry – do roku 1948. V roku 1956 budovu bývalého Kresťanského potravného družstva začala obec obnovovať. Byty v budove ostali. Na prízemí boli zriadené a fungovali tri obchody – potraviny, mäso, mliekareň. Na poschodí postupne prestavované miestnosti určili na kultúrne účely pre miestnu Osvetovú besedu. V roku 1960 ich ale prevzal podnik Reštaurácie a jedálne a zriadil v nich reštauráciu a kaviareň. Bodega ostala výčapom. Objavil sa názov Vtáčnik. Historické oblúkové a dvojdielne okná na staršej časti vymenili za modernejšie trojdielne. Hlavný vchod sa do objektu sa „vybúral“ z boku. Historický vzhľad staršieho objektu sa vážne narušil, bývalý Poliakov dom a jeho nádherná fasáda však našťastie ostala bez zmeny.

V terajšom čase je komplex Vtáčnika v súkromných rukách. Služi obci ako obchodná jednotka a hostinec. Bodega už ale nemá ani zďaleka toľko a takých zákazníkov ako kedysi – je to len slabý odlesk minulého. Aj zlaté časy Kasína na poschodí sa pominuli. Celý komplex Vtáčnika by si zaslúžil dôkladnú a citlivú renováciu zvnútra i zvonku, aby naplno vynikla hlavne cenná secesná fasáda. To by výrazne prispelo k atraktívnejšiemu vzhľadu hrončianskeho námestia.

(nabudúce Tirolská ulica)
 Martin Weiss

Čo nové vo futbalovej kuchyni pred začiatkom jarných bodov?

ŠK HRONEC

Naše družstvo začalo prípravu na jarňú časť sezóny hneď na začiatku januára na multifunkčnom ihrisku vo Valaskej. Od polovice februára pridalo ešte jednu tréningovú jednotku v telocvični na Štiavničke. Vyvrcholením prípravy, bolo v posledný februárový víkend tréningové sústreďenie tiež v ubytovni na Štiavničke. Tu sme striedali výbeh do terénu, telocvičňu a ihrisko. S účasťou na tréningoch vyslovil tréner spokojnosť. Pre veľkú snehovú nádielku v tejto zime sa nám podarilo odohrať len jeden prípravný zápas v Podbrezovej na Skalici. S druholigovým dorastom sme prehrali 3:1 (gól Boroš).

A ČO NOVÉ V KÁDRI MUŽSTVA?

Tu nenastali žiadne zmeny. Nik neodišiel, nik neprišiel, len do mužstva sa vrátili dlhodobo zranení hráči: Václavík, Pišoja.

CIELE PRED ZAČIATKOM JARNEJ ČASTI SÚŤAŽE?

Hrať oku lahodiaci futbal, aby divácka kuliša bola minimálne taká ako v minulosti, aby sme im výsledkami robili radosť a v tabuľke sa udržali medzi tými najlepšími.

KÁDER MUŽSTVA:

Brankári: Radovič Július, Lipničan Lubomír

Obrancovia: Frimm Martin, Janko Branislav, Kučerák Jozef, Václavík, Peter, Lapin Martin, Chovanec Michal, Šnejt Roland

Stredopoliari: Cibula Ľuboš, Gromus Ivan, Kocúr Jaroslav, Piliar, Marek, Pišoja Dušan, Štulajter Michal, Zelený Ivan, Náther Michal, Šnejt Martin

Útočníci: Boroš Mário, Ridzoň Jozef, Kučerák Lukáš, Fendek, Jakub, Šnejt Oliver, Ridzoň Peter

Tréner: Šnejt Roland

Prezident ŠK: Ševc Lubomír

Vedúci mužstva: Jendrál Peter

NAJLEPŠÍ STRELCI (jeseň 2011)

Ľuboš Cibula	9
Mário Boroš	5
Michal Náther	4
Jozef Ridzoň	4
Martin Frimm	3
Jozef Kučerák	3
Ivan Gromus	2
Michal Chovanec	1
Martin Šnejt	1
Martin Lapin	1
Lukáš Kučerák	1
Branislav Janko	1

VYLOSOVANIE JARNEJ ČASTI:

14. kolo - 25. 03. 2012 o 15.00 h	Braväcovo - Hronec
15. kolo - 01. 04. 2012 o 15.30 h	Hronec - Poníky
16. kolo - 08. 04. 2012 o 15.30 h	Helpa - Hronec
17. kolo - 15. 04. 2012 o 16.00 h	Hronec - Podkonice
18. kolo - 22. 04. 2012 o 16.00 h	Osrblie - Hronec
19. kolo - 29. 04. 2012 o 16.30 h	Hronec - Baláže
20. kolo - 06. 05. 2012 o 16.30 h	T. Č. Balog - Hronec
21. kolo - 13. 05. 2012 o 16.30 h	Hronec - Harmanec
22. kolo - 20. 05. 2012 o 17.00 h	Mýto p. D. - Hronec
23. kolo - 27. 05. 2012 o 17.00 h	Hronec - Staré Hory
24. kolo - 03. 06. 2012 o 17.00 h	Jasenie - Hronec
25. kolo - 10. 06. 2012 o 17.00 h	Lučatin - Hronec
26. kolo - 17. 06. 2012 o 17.00 h	Hronec - Dolná Lehota